

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 15 (2)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 15. Septembra 1929.

PATENTNI SPIS BR. 6316

**Matthias Ludwigsen, inžinjer, Frederiksberg kod Kopenhagena,
Danska.**

Postupak za proizvodnju štamparskih boja, delimično iz vegetabilnih materija i proizvod
iz toga.

Prijava od 21. marta 1928.

Važi od 1. novembra 1928.

Za proizvođenje štamparskih boja na pr. takovih, koje se primenjuju za štampanje novina, upotrebljavaju se razni postupci, kod kojih se upotrebljavaju čisto hemiski sastavljeni sastojci, a koji postupci su doista nezgodni i srazmerno skupi naročito s obzirom na sekundarnu robu. Osim toga je teško štamparske boje, proizvedene prema poznatim postupcima opet odstraniti sa papira i papirnu masu već preštampanog papira na pr. novinarsku makulaturu, ponovno upotrebiti. Regeneracija papira predstavlja sama za sebe važan tehnički problem, koji je za rešenje imao mnogo pronalazaka, koji su se osnivali na postupku odstranjivanja boje sa papira.

Predležeći pronalazak želi ove nedostatke koje imaju dosadašnji poznati postupci za proizvođenje štamparskih boja, odstrani. Prema pronalasku proizvodi se boja većim delom iz vegetabilnih sastojaka, koji imaju tu sposobnost da se u vodi rastvaraju. Cela proizvodnja vrši se bez potrošnje na toploći, usled čega se znatno snižuje cena. Dalje se sastoji najveći deo sastojaka boje prema pronalasku iz otpadaka pri fabrikaciji celuloze, što još više snižuje cene proizvođenja u odnosu prema poznatim postupcima za proizvođenje štamparskih boja, koji se vrše hemijskim putem.

Za proizvođenje štamparskih boja prema predležećem pronalasku upotrebljavaju se takovi sporedni produkti, dobiveni kod fa-

brikacije celuloze, kao sulfitna lužina ili terpeni ili obadvoje zajedno, ili smole dobivene pri fabrikaciji celuloze, koji se proizvodi isparavaju do željene sadržine vode, iza čega se pridodaje jedno ulje, koje se sastoji iz nekog glicerinskog jedinjenja, i to ili u sirovom stanju ili masno, saponirano pomoću sumporne kiseline. Pošto su ove materije potpuno izmešane, pridodaju se anilini, sa uljem izribana čađ od lampi ili čađ od smole u takovim količinama dok masa ne dobije željenu boju. Svi pridodaci, koji se sastoje u glavnom iz lužine ili terpena, ili iz lužine i terpena, iznajaju najviše 40% od cele mase za bojenje. Pomenuti glavni sastojci mogu međutim kod boje jednostavnije vrste iznašati i do 90% od cele mase za bojenje. U danom slučaju može se pridodati i obični laneno uljni faktis, koji je rastvoren u nafti iz kamennog uglja, pri čemu se pridodatak glicerinskog jedinjenja primerava prema procentualnoj sadržini pridodanog lanenog faktisa. Ovaj posljednji dobija se, kako je poznato postupanjem lanenog ulja ili drugih ulja sa kiselinom na pr. sa azotnom kiselinom.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za proizvođenje štamparskih boja delimično iz vegetabilnih sastojaka, naznačen time, što se otpaci celuloze, kao sulfitna lužina ili terpeni ili obe materije, ili smole, dobivene pri fabrikaciji celuloze

isparavaju na željenu sadržinu vode i da im se pridodaje jedno glicerinsko jedinjenje ili sirovo ili masno, saponirano pomoću sumporne kiseline.

2. Postupak po zahtevu 1 naznačen time, što sastojak sulfitne lužine ili terpena ili obih ovih materija iznosi 60—90% od cele mase za bojenje.

3. Postupak po zahtevu 1 i 2 naznačen

time, što se masi pridodaje obični lanenouljni faktis, rastvoren u nafti iz kamenog uglja, pri čem se pridodatak glicerinskog jedinjenjenja primerava prema procentualnoj sadržini pridodanog lanenouljnog faktisa

4. Postupak prema zahtevu 1-2, naznačen time, što se masi pridodaju boje u obliku anilina, u ulju izribane čadi od lampi ili čadi od smole.